

Tájképzetek

alkotó: Portik Szabolcs Huba

Iskola: Nyugat Magyarországi Egyetem, BDPK

Szak, specializáció, évfolyam: Képi ábrázolás, grafika szak, 3. osztály

Témavezető neve, tudományos fokozata, beosztása:

Nagy Csaba Főtanácsos

Mindannyian jártunk már úgy hogy a fejünkben lelki szemeink előtt megelevenedik egy táj, egy történet és ezt egy tájképben bontakozik ki. A tájkép és a táj viszonyáról próbáltam alkotásomban meg mutatni valami új látással és az alkotás módjáról, menetéről egy képsorozatot alkotni. Mivel a tájkép egészében külön álló műfaj valamint szerves része a művészet történetnek, épp úgy, mint rengeteg kép esetében, ahol a téma alá rendeltje ként szerepel a táj, aminek épp úgy jól kivitelezettnek, kell lennie, nem csak a fő mondani valónak így annak tanulmányozása megértése is szerves része a művészi látásmód kialakításának és elsajátításának. Valamint a jó képek készítésének szerves része. A tájkép nem csak a magyar, hanem a nemzetközi művészeti életben is különálló műfaj. A munkám során a valós és a képzelt tájak illetve hogy egy valós tájviszonyába hogyan épül be a személyiség és ezek mellett a táj víziója, amikkel ki lesz egészítve a kép. Rengeteget tanulmányoztam a kínai a japán táj művészetét, valamint sok ötletet merítettem a nagybányai alkotók munkásságából, a folt technikából valamint a realisztikus rajzi ábrázolásból, és festészetből egy táj elkészítésekor. Szerintem mindegyik irányzatnak és stílusnak a tudatába kell, hogy legyen az alkotó. Mert csak így tudja gondolatait és a cselekmény láncolatát megeleveníteni és megfelelően ábrázolni. Mivel a tájkép készítésekor nem csak a tájat másoljuk le, hanem az érzéseinket és a behatásainkat is megörökítjük, a táj domborulataiba a hangulatába vagy akár a pluszba használt színek felhasználásakor akár a téma alárendelésének szelemébe akár a tájat helyezzük előtérbe, és a történetet alá rendeljük a tájnak. Miközben folyamatosan változik a táj az idő előre haladtával, sőt ha szabadban festünk, akkor akár a percek alatti változás is szemmel követhető. Míg ez egy fotó esetében nem történik meg, de az így készült másolatoknál nem érezhető a táj szellemisége, ereje. Hiába megyünk ki kétszer vagy többször ugyan arra a helyre, mindig más és más arcát mutatja meg a táj, ahol a fényviszonyok, a páratartalom vagy más változik, de mindig másképp néz ki. Sok művész a képzeletének a tájait vetíti ki, vagy ábrázolja képein. Az én esetembe sokkal inkább a táj, mint érzelmi forrásként szerepel lelkem egy lenyomata, pontosabban lelki állapotom megnyilvánulása. Ez a felismerés, vezetett el oda, hogy valami hagyományos grafikai technikával kellene dolgoznom. De a vonalas kidolgozás nem valami új, hiszen egy jó grafikai rajz is hasonló képet alkot. Így jutottam el a japán és kínai tájkép festéshez, ahol a grafikát és a festészetet vonták egybe. Ez tetszett, és sok ötletet adott, hiszen az

ottani művészetben nem csak a tér, de a képzelet is közre játszik és egy alkotásba csúcsosodik ki. Amit tovább fejlesztettek és tökéletesítettek a tusrajzokkal és a tusfestészetben. Hiszen mikor a kép kigondolásra kerül, sokszor egymást fednék a vonulatok vagy eltakarnák, de a perspektívát megtörik ezen alkotásoknál, hogy mindegyik jellegzetes táji elemet kihangsúlyozzák. De ebben az esetben egy már ismert és nagyon jól körüljárt témához jutottam volna, ezért tovább gondolkodva eljutottam a monotípiához, ahol ugyebár a gesztus festészet és a folt festészet együttese található meg grafikai megoldásban. Ezen a gondolatmeneten tovább haladva jutottam el oda, hogy a finom grafikai technikámat hogyan tudnám ebbe a munkába bele vinni. Nos, erre kerestem megoldásokat eleinte. Gondoltam arra, hogy belerajzolok és akkor kész, de rá kellett jönnöm, hogy ez nem valami nagydolog, hiszen a kínaiak is sok esetben ezt csinálják, vagy a kortárs művészetben is sok példát találunk ezen megoldásra, így egy újabb zsákutcába jutva és a fantázia bevitelét és alkotás folyamatát kellene valahogy megörökíteni. Mivel az eredeti kitűzések között ezek is szerepeltek, így úgy gondoltam erről sem kellene meg feledkezni. Nos, ez mellett jöttem rá, hogyha ugyan azt a technikát mind a digitális festészetnél és a digitális grafikánál alkalmaznák, akkor a layer technikát valahogy életre hívva tudnám ezt a technikát magasabb szintre emelni. Vagy hagyományos eszközökkel kivitelezni ez lenne a megoldás, hiszen a modern technika is valahonnan merített. Ez egyből kézenfekvőként kínálta a pausz technikát, amit a képregény és a rajzfilm ipar is használ. Ott teljesen más dolgok miatt használják. Az áthatása miatt pausz papír nyújtott segítséget, mely átlátszóságával a layer hatást eléri és lehet rá rajzolni, azaz új képelemeket bevinni a mögöttes képhez, ami által több képből lehet egy képet megalkotni. De nagyon rossz kinézettel vagy nagyon nem esztétikus kivitelezésben lehet volna másképpen megoldani, hiszen vagy egymásra helyezem és ragasztóval vagy a paszpartura ragasztva tudtam volna rá helyezni az újabb anyagot, de úgy nem mutatott volna megfelelően, így jött az ötlet hogy dobozjellegű legyen a kép. Valamint a térbeli kiemelés még inkább növeli és kihangsúlyozza a többrétegű gondolkodást és a képek egymásra épülését. Ahol a doboz felső részét alkotja a monotípiával készített nyomtatás és erre rá helyezve a pauszpapír négy darab miltonkapocs segítségével. Így még a képregényes és rajzfilm készítési hatásnak tűnhet, valamint plusz egy lehetőséget és gondolatot adhat. Az apró, de határozott egymásba fonódó finom rajzi technikám is kibontakoztatható ezen eszköznek köszönhetően. Amit valószínűleg tovább fogok vinni a további munkáim sorozatába. Kihívást jelentett számomra e munkánál a megfelelő képek kiválasztását valamint az ötlet kivitelezése is nagy fejtörést okozott mivel túl nagyba nem mutatna annyira, jól hiszen nem lehet egyesével, szemmel átlátni egymásba épülő képek esetén. Bizonyára nem lett volna remek ötlet a szét darabolásnak, így eljutottam ahhoz a döntéshez, hogy kicsibe legyen az alkotás. Így lett végül is a választott méretem harmincszor harmincas. A doboz mélysége adott volt, a kapcsok által, ami két centiméter lett. Persze így bele gondolva nagyon egyszerű, de az anyagoknak tartósan is meg kell tudniuk állni a falon vagy bárhol ahova ki lesznek helyezve. Eleinte kartonpapírból gondoltam a meghajtogatást, de ez nem járt sikerrel, mivel a hajítás élek a préselt karton esetében felszakadtak, majd a sima kartonnál a vastagság és a jó

hajtogathatóság okozott gondot. Míg végül a hungarocell hátlapnál maradtam. Ezt könnyen vágható formálhatósága és méretre igazítása miatt. De a méretbeli nagyság miatt egy képnél nem lehetett meg állni így több képen kezdtem el dolgozni és ilyen módon elkészíteni. A mennyiség, amit elkészítettem hat darab képecske lehetőleg csak a táj jelegüket tartottam meg, semmi egyéb dolgot. Lehetőleg egymást csak erősítsék, de ne szerves részeként legyenek egymásra utalva. Külön-külön is vagy más párosításba vagy bárhogyan variálva együttesen jól mutassanak. Persze itt a precizitás is fontos nem csak az esztétikai kivitelezés. Nagyon nehéz volt számomra ez a munkafolyamat, mivel nem vagyok se elég precíz se elég türelmes az ilyen jellegű munkákhoz. Sokkal inkább az érzelmeim és indulataim hatják át az alkotási folyamataimat, mint sem a precíz kivitelezés vagy a precíz gondolati megvalósítás. Így nagyon nagy erő és próbatétel volt ezt a tervet megvalósítani. Persze mikor készen volt a munka elégedett voltam magammal, hiszen saját akaratom és gondolatom valósult meg valamint sikerült a hibáimon túl lépni, valamint meg tudtam mutatni, hogy erre is képes vagyok. Az is megnyugvással töltött el, hogy az az érzet tölthet el talán, hogy sikerült egy olyan munkát csinálnom, ami új és eddig még nem bejárt, vagy nem kivitelezett képalkotásról beszélhetünk, és így újat tudtam mutatni. Legalábbis eddigi tanulmányaim és ismereteim szerint így, ilyen módon még nem került sor semmilyen alkotásra. Persze csak a reményem marad, meg hogy ez így igaz, hiszen nem tudhatok mindent és nem ismerhetek minden művészt, se minden alkotásukat.